

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1GN406 Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället -
inriktning årskurs 4-6/VI-profil, 7,5 högskolepoäng

Perspectives on Teacher Assignment and School and Society for
Teachers Years 4-6, Teaching Practice Profile, 7.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2017-12-20.

Reviderad 2025-11-25. Förkunskapskravet är kompletterat med ämnen enligt GY25.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2026.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Matematik 2a alt. Matematik 2b alt.

Matematik 2c, Naturkunskap 1b alt. Naturkunskap 1a1 + 1a2 och Samhällskunskap 1b

alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2. Eller: Engelska nivå 2, Matematik nivå 2a eller

Matematik nivå 2b eller Matematik nivå 2 c, Naturkunskap nivå 1b eller Naturkunskap

nivå 1a1+1a2, Samhällskunskap nivå 1b eller Samhällskunskap nivå 1a1+1a2.

Mål

Kursen syftar till att utveckla kunskap om läraruppdraget och utbildningsväsendet samt grundläggande dimensioner av ett vetenskapligt förhållningssätt.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för vad uppdraget att arbeta som grundlärare i åk 4-6 innebär och diskutera detta i förhållande till gällande styrdokument
- beskriva hur det framväxande utbildningssystemet har samspelat och samspelar med lärarprofessionens utveckling, läraruppdragets förändringar och skolan som arbetsplats
- översiktligt redogöra för det svenska utbildnings- och skolväsendets organisation och uppdrag ur ett historiskt och samtida perspektiv med avseende på föränderliga samhälleliga villkor
- förklara och förhålla sig till frågor om demokrati och till utbildningsväsendets demokrati- och värdegrundsuppdrag inklusive hållbar utveckling, samt hur dessa uppdrag kan komma till uttryck i arbetet i årskurs 4-6
- utifrån didaktiska perspektiv reflektera över skolans verksamhet och uppdraget som grundlärare med inriktning mot arbete i årskurs 4-6
- tillämpa ett vetenskapligt förhållningssätt som grund för lärarutbildning och för ett professionellt yrkesutövande
- visa förmåga till kommunikativ kompetens i lyssnande, talande och skrivande till stöd för eget lärande och utvecklande av yrkeskunnande
- beskriva hur mångkulturella skolsammanhang samspelar med grundläraryrkets uppdrag och komplexitet i ett historiskt perspektiv

Innehåll

Kursen handlar om vad det innebär att arbeta som grundlärare i åk 4-6. Utifrån begreppen demokrati, värdegrund och kunskap beskrivs lärarens uppdrag och yrkesroll samt skolans roll i samhället. Kursen behandlar även hur de institutionella sammanhangen, såsom traditioner, rutiner, lagar och internationella överenskommelser, har påverkat och påverkar skolans organisation och den vardagliga skolverksamheten. Begrepp knutna till skolans demokratiuppgifter, såsom värdegrund, mänskliga rättigheter, jämställdhet, mångfald och hållbar utveckling diskuteras och relateras till verksamheten i åk 4-6.

Kursen behandlar skolväsendets tillkomst och utveckling i relation till relevanta samhällsförändringar. Dagens skola och lärarroll belyses därmed utifrån ett historiskt perspektiv där skolans dubbla roll som utbildare och fostrare av samhällsmedborgare beskrivs och problematiseras. I kursen introduceras begreppet didaktik och exemplifieras genom hur skolans demokratiuppgifter kan förverkligas i undervisningen i åk 4-6 vilket lägger grunden för studentens förståelse för skolans samhällsuppgifter.

Professionsbas och professionell progression

Kursen introducerar grundskolan som arbetsplats och samhälllig institution. Här läggs en grund för ett professionellt förhållningssätt där sociala relationer och kommunikativ kompetens i tal och skrift utvecklar kunskaper som stärker studentens professionella förmåga att handla och reflektera på adekvat sätt i relation till barns/elevs lärande. Via verksamhetsintegrering stärks kopplingen till yrkespraktiken. Kursen ska förbereda för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade i denna.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kursen introducerar vetenskapligt förhållningssätt som centralt för studier inom högre

utbildning och för professionellt yrkesutövande. I samband med redovisningar tränas att sakligt och korrekt kunna använda vetenskapliga källor och att kritiskt granska och kommentera dessa.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och workshops.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom seminarier, en quiz och en salstentamen i två poängsatta examinerande moment:

Provmomentet Skolans roll i samhället, 3,5 hp, består av seminarier och en individuell quiz. Provmomentet bedöms med betyget Underkänd eller Godkänd.

Provmomentet Lärarens uppdrag, 4 hp, består av en salstentamen som bedöms med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För kursbetyget Godkänd krävs att kursens mål är uppnådda.

För kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom att salstentamen bedöms som Väl godkänd.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:
1GN206, 7,5 hp.

Övrigt

Kursen ingår i grundlärarprogrammet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Alexandersson, Mikael (2011). Att göra skillnad. *Pedagogiska magasinet*, nr 2, 28-33.

Borg, Carola (2011). *Utbildning för hållbar utveckling ur ett lärarperspektiv - Ämnesbundna skillnader i gymnasieskolan*. Karlstad: Karlstad University Studies (s. 6–14).

Jensen, Mikael (2012 eller senare upplaga). *Kommunikation i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur (ca 50 s.).

SOU 1999:77. *Demokrati och medborgarskap. Demokratiutredningens forskarvolym II*. (s. 11–34).

<https://www.regeringen.se/contentassets/4a89ca1e9db34b75a3ff8b3dbe137a87/demokrati-och-medborgarskap/>

Lindström, Gunnar & Pennlert, Lars Åke (2016 eller senare upplaga). *Undervisning i teori och praktik – en introduktion i didaktik*. Umeå: Fundo förlag (s. 5–53).

Linnéuniversitetet (2015). *Guide för handledning och bedömning. Verksamhetsförlagd utbildning*. Kalmar/Växjö: Linnéuniversitetet (45 s.).

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red), (2014 eller senare upplaga) *Lärande, Skola, Bildning - grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur (ca 250 s.).

Nilsson, Marco (2023). *Juridik i professionellt lärarskap: lagar och värdegrund i den svenska skolan*. Femte upplagan. Malmö: Gleerups (ca 50 s.).

Olivestam, Carl E. & Thorsén, Håkan (senaste upplagan). *Värdegrund i förskola-skola-fritidshem. Om värdegrund, yrkesidentitet och praktik*. Stockholm: Remus förlag (ca 60 s.).

Sandin, Bengt (2003). *Skolan, barnen och samhället – i ett historiskt perspektiv. Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (s. 55–69).

Aktuellt skolmyndighetsmaterial samt vetenskapliga artiklar omfattande ca 200 sidor tillkommer, se studieguide. Kortare texter i litteraturlistan finns tillgängliga som pdf-filer i kursens Moodlerum.